

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 35/2020
13.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Вучевић, адвокат из ..., против тужене Економско-трговинске школе из Новог Пазара, чији је пуномоћник Есад Дуљевић, адвокат из ..., ради утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1767/2018 од 15.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1767/2018 од 15.01.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Основни суд у Новом Пазару донео је допунску пресуду П1 73/13 од 08.02.2018. године којом се огласио апсолутно ненадлежним за поступање у делу алтернативног тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се утврди да тужилац као једини пријављени кандидат по конкурс у објављеном у листу „Послови“ од 14.11.2012. године испуњава услове за преузимање као стручни наставник ... за образовни профил ... и да се обавезе тужена да изврши преузимање тужиоца за наставника са листе наставног особља за предузимање за наставни предмет наставник ... за образовни профил ..., а сходно пријављеним кандидатима по расписаном конкурс у наведеном часопису од 14.11.2012. године, за радно место наставника ... за ..., па су укинуте спроведене радње у поступку и тужба у том делу одбачена. Обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 110.251,00 динара са законском затезном каматом од 08.02.2018. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1767/2018 од 15.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и наведена допунска пресуда у ставу првом изреке је потврђена. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима поступка и предмет је у укинutom делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је установио да је против побијане правноснажне одлуке ревизија дозвољена на основу члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), па је побијану пресуду испитао применом члана 408. истог закона и нашао да је ревизија неоснована.

При доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. тачке 1) до 5) ЗПП.

У овој парници, пресудом Основног суда у Новом Пазару П1 73/13 од 01.10.2015. године поништене су као незаконите одлуке директора тужене Економско-трговинске школе из Новог Пазара ...-... од 19.12.2012. године и ...-... од 19.12.2012. године и одлука органа управљања ...-... од 16.01.2013. године, по којима је одбијена молба тужиоца као јединог кандидата за преузимање за наставника ... за образовни профил ..., на неодређено време са пуним радним временом; суд се огласио апсолутно ненадлежним за поступање у делу тужбеног захтева којим је тужилац тражио да одлуком суда буде примљен у радни однос код тужене са пуним радним временом на неодређено време на радно место наставника ... за образовни профил ... и да је тужена дужна о томе донети одлуку. У наведеном делу првостепена пресуда је потврђена претходно донетом пресудом другостепеног суда од 27.10.2017. године. Те пресуде су засноване на становишту првостепеног и другостепеног суда да је тужилац морао имати предност по конкурс у пријем у радни однос код тужене Економско-трговинске школе у Новом Пазару, с`обзиром да је као запослен у ... школи у ... остао нераспоређен од 01.08.2012. године и налазио се на листи запослених који остварују право на преузимање са 100% радног времена Министрства просвете Школске Управе Судови су имали у виду регулативу члана 131. и члана 130. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 и 52/11) изразили став да суд пуном јурисдикцијом није овлашћен да доноси пресуду која замењује споразум установа о преузимању запосленог кад тог споразума нема, нити да врши избор кандидата по расписаном конкурс у. Уз оцену да суд није овлашћен да одлучује о захтеву тужиоца којим је тражио да буде примљен у радни однос код тужене са пуним радним временом на неодређено време на радно место наставника ... за образовни профил ..., оглашена је ненадлежност суда и тужба је у том делу одбачена.

Тужилац није изјавио ревизију против наведене правноснажне пресуде.

У даљем, допунском пресудом првостепеног суда која је потврђена овде побијаном пресудом другостепеног суда, такође због непостојања судске надлежности одбачена је тужба у делу траженог утврђења да тужилац као једини пријављени кандидат по објављеном конкурс у од 14.11.2012. године испуњава услове за преузимање као стручни наставник практичне наставе и да се обавезе тужена да изврши преузимање тужиоца по расписаном конкурс у за радно место наставника ... за

Другостепени суд је подржао закључак првостепеног суда да суд није надлежан да одлучује о наведеном евентуалном тужбеном захтеву, јер је у искључивој надлежности послодавца да утврђује да ли кандидати који су пријављени на конкурс за радно место испуњавају услове за преузимање и пријем у радни однос. Цитиране су одговарајуће одредбе члана 131. Закона о основама система образовања и васпитања, којима је уређено да запослени који је у установи у радном односу на неодређено време остао нераспоређен остварује право на преузимање стављањем на листу запослених са које се врши преузимање, а да се право на преузимање остварује споразумом, уз сагласност запосленог, те члана 130. којим је регулисан пријем у радни однос на основу конкурса. Суд пуном јурисдикцијом није овлашћен да доноси пресуду која замењује споразум кад споразума о преузимању нема. У поступку преузимања запослених за чијим је радом престала потреба, као и у поступку пријема у радни однос путем конкурса, проверава се испуњеност услова лица које се преузима или се бира путем конкурса, а делокруг провера и одабира кандидата није у надлежности суда, нити суд исту може да наложи.

Оцена о неоснованости жалбе је образложена, наводима да суд по правилу одлучује о законитости одлуке послодавца, али не и о самом праву на избор на радно место за које је конкурс расписан, што је у искључивој надлежности послодавца, а да изузетно суд може решити спорни однос у спору пуне јурисдикције само ради отклањања злоупотребе права, чије постојање тужилац није доказао сходно правилима о терету доказивања прописаним у члану 231. ЗПП. Суд је имао у виду битну садржину претходне непобијане правноснажне пресуде и закључио да је одлучено правилном применом члана 16. став 2. ЗПП.

По налажењу Врховног касационог суда, ревизијско оспоравање побјане одлуке је неосновано.

Претходном правноснажном пресудом поништене су као незаконите одлуке донете по конкурсима за пријем у радни однос два наставника. Насупрот ревизијском схватању, није утврђена злоупотреба права одлучивања поводом поднетих пријава по конкурсима, на коју утврђене чињенице не указују. Тужилац није био једини пријављени кандидат по конкурсима за пријем у радни однос код тужене. Истина, био је једини кандидат који се налазио на листи запослених са које се врши преузимање. Тужена је донела одлуке по конкурсима. То су одлуке о пријему у радни однос друга два кандидата. Због тога што није прихваћена пријава за преузимање поднета од стране тужиоца, одлуке о избору других кандидата су поништене. Међутим, правноснажно је одбачена тужба у делу да се обавезе тужена да тужиоца прими у радни однос. Истом циљу тежи и захтев да се обавезе тужена да изврши преузимање тужиоца као пријављеног кандидата по расписаном конкурсима од 14.11.2012. године за радно место наставника ... за ..., по којем је тужба одбачена, допунском правноснажном пресудом.

Непобијана правноснажна одлука о одбачају тужбе о пријему тужиоца у радни однос код тужене, има утицаја на одлуку по делу тужбе да се обавезе тужена да изврши преузимање тужиоца као наставника. По принципу претходно већ расправљеног питања, са дејством сходно члану 359. став 2. ЗПП, побјаном пресудом о одбачају тужбе у преосталом делу, није учињена повреда права. Услови нема да суд наложи пријем у радни однос путем преузимања запосленог који је остао нераспоређен у другој школи и поднео пријаву по конкурсима за пријем у радни однос код тужене. Суд

одлучује у границама постављеног захтева. Тужилац није тражио да се обавезе тужена да донесе нову одлуку по конкурсу.

Повреде нема ни у томе што је побиијаном одлуком правноснажно одбачена тужба у делу траженог утврђења да тужилац испуњава услове за преузимање. Тужба за утврђење чињеница је недозвољена. Чланом 194. став 3. ЗПП прописано је да тужба за утврђење може да се поднесе ради утврђивања постојања, односно непостојања чињенице, ако је то предвиђено законом или другим прописом. Овде то није случај са траженим утврђењем о чињеницама.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована и одлучио као у ставу првом изреке, применом члана 414. став 1. ЗПП.

О захтеву тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији, одлучено је према исходу поступка, као у ставу другом изреке, применом члана 153. став 1. и члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић